

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY A SOCIÁLNY VÝBOR

508. PLENÁRNE ZASADNUTIE EHSV Z 27. A 28. MÁJA 2015

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému: „Návrh smernice, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní“

[COM(2015) 135 final – 2015/0068 (CNS)]

a „Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o zrušení smernice 2003/48/ES“

[COM(2015) 129 final – 2015/0065 (CNS)]

(2015/C 332/07)

Hlavný spravodajca: Petru Sorin DANDEA

Rada Európskej únie sa 31. marca 2015 rozhodla podľa článku 115 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom:

„Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní“

[COM(2015) 135 final – 2015/0068 (CNS)]

a

„Návrh smernice Rady o zrušení smernice Rady 2003/48/ES“

[COM(2015) 129 final – 2015/0065 (CNS)].

Predsedníctvo poverilo 17. marca 2015 vypracovaním tohto stanoviska odbornú sekciu pre hospodársku a menovú úniu, hospodársku a sociálnu súdržnosť.

Vzhľadom na naliehavosť danej témy bol pán Petru Sorin DANDEA rozhodnutím Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na 508. plenárnom zasadnutí 27. a 28. mája 2015 (schôdza z 27. mája 2015) vymenovaný za hlavného spravodajcu. Výbor prijal 148 hlasmi za, pričom 11 členovia hlasovali proti a 15 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závbery a odporúčania

1.1. EHSV víta návrh smernice, ktorý predložila Európska komisia a ktorý je zameraný na vykonávanie opatrení obsiahnutých v akčnom pláne na boj proti daňovým podvodom a daňovým únikom ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ COM(2012) 722 final – Akčný plán na posilnenie boja proti daňovým podvodom a daňovým únikom

1.2. EHSV súhlasí s tým, aby boli informácie týkajúce sa cezhraničných záväzných daňových stanovísk a predbežných dohôd v oblasti cien zahrnuté do rámca pre automatickú povinnú výmenu informácií, ktoré upravuje smernica Rady 2011/16/EÚ, pokiaľ ich v niektorých situáciách používajú podniky s cezhraničnými aktivitami s cieľom vytvárať štruktúry, ktoré spôsobujú narušanie daňového základu v členských štátoch a negatívne vplyvajú na účinnosť vnútorného trhu.

1.3. EHSV sa vyslovuje proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, ktoré napriek tomu, že nie je nezákonné, predstavuje prax, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, keďže, pokiaľ ide o absolútne čísla, umožňuje podnikom platiť oveľa nižšie dane ako platia súkromné osoby alebo malé a stredné podniky.

1.4. EHSV sa domnieva, že opatrenia uvedené v návrhu smernice môžu viesť k výraznému zníženiu straty príjmov členských štátov, a preto odporúča, aby sa prijali čo najskôr.

1.5. Informácie o záväzných daňových stanoviskách a predbežných cenových dohodách sú veľmi dôležité a môžu členským štátom pomôcť pri odhaľovaní umelých transakcií. EHSV však upozorňuje na skutočnosť, že v mnohých prípadoch môže byť náročné právne kvalifikovať transakciu ako umelú. Preto odporúča, aby sa členské štáty snažili o čo najpresnejšiu transpozíciu ustanovení uvádzaných v návrhu smernice.

1.6. EHSV odporúča, aby Komisia zvýšila svoje rokovacie úsilie na úrovni OECD, tak aby bolo možné prijať normu BEPS (narušanie základu dane a presun ziskov) a zahrnúť do nej ustanovenia uvedené v návrhu smernice. Norma BEPS a norma OECD v oblasti povinnej automatickej výmeny informácií budú predstavovať najužitočnejšie nástroje v boji proti daňovým podvodom a daňovým únikom v celosvetovom meradle.

1.7. EHSV víta návrh Komisie na zrušenie smernice Rady 2003/48/ES o zdaňovaní príjmu z úspor („smernica o úsporách“). Smernica Rady 2014/107/EÚ, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 2011/16/EÚ, sa vzťahuje na všetky finančné produkty vrátane tých, na ktoré sa vzťahuje smernica o zdaňovaní príjmu z úspor. Cieľom tohto navrhovaného zrušenia je zabrániť tomu, aby sa uplatňovali dve normy súbežne, a umožniť zjednodušenie právnych predpisov.

2. Návrhy Komisie

2.1. Európska komisia 18. marca 2015 predložila tri dokumenty⁽²⁾ na vykonávanie opatrení uvedených v akčnom pláne posilnenia boja proti daňovým podvodom a daňovým únikom⁽³⁾. Prvým dokumentom [COM(2015) 135 final] je návrh smernice Rady, ktorým sa upravuje smernica 2011/16/EÚ o administratívnej spolupráci v oblasti daní. Druhým je oznámenie [COM(2015) 136 final], v ktorom sa opisuje pokrok v oblasti daňovej transparentnosti, ako aj opatrenia, ktoré Komisia plánuje na jej zvýšenie. Tretím dokumentom [COM(2015) 129 final] je návrh smernice Rady na zrušenie smernice 2003/48/ES (smernica o zdaňovaní príjmu z úspor, tzv. smernica o úsporách).

2.2. Úmyslom Komisie je, aby sa prostredníctvom návrhu smernice na úpravu smernice 2011/16/EÚ zabezpečila komplexná a účinná administratívna spolupráca medzi daňovými správami prostredníctvom poskytovania povinnej automatickej výmeny informácií o cezhraničných záväzných daňových stanoviskách a predbežných cenových dohodách používaných podnikmi. Tieto postupy môžu v niektorých prípadoch viesť k nízkej úrovni zdanenia príjmov v členskom štáte, ktorý vydal stanovisko, a môžu mať tak za následok, že na zdanenie v iných zúčastnených členských štátoch sa ponechajú iba veľmi malé sumy príjmov.

⁽²⁾ COM(2015) 135 final – Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní.

COM(2015) 136 final – Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade o daňovej transparentnosti v záujme boja proti daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

COM(2015) 129 final – Návrh smernice Rady o zrušení smernice Rady 2003/48/ES.

⁽³⁾ COM(2012) 722 final – Akčný plán na posilnenie boja proti daňovým podvodom a daňovým únikom.

2.3. Návrh smernice Rady, ktorým sa zrušuje smernica Rady 2003/48/ES (smernica o zdaňovaní príjmu z úspor, tzv. smernica o úsporách) je potrebný, keďže po prijatí smernice Rady 2014/107/EÚ z 9. decembra 2014, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní, ktoré do právnych predpisov EÚ zavádzajú globálny štandard pre automatickú výmenu informácií o finančných účtoch, bude popri iných kategóriách príjmov zahŕňať aj úspory. Z tohto dôvodu je vhodné zrušiť smernicu o zdaňovaní príjmu z úspor, aby sa zabránilo súbežnému uplatňovaniu dvoch noriem, čo by tiež viedlo k neprimeranej a nerovnomernej administratívnej záťaži pre podniky.

2.4. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade o fiškálnej transparentnosti v boji proti daňovým podvodom a daňovým únikom informuje aj o pokroku, ktorý sa dosiahol pri vykonávaní opatrení uvedených v akčnom pláne na boj proti daňovým podvodom a únikom. Komisia v ňom taktiež uvádza opatrenia, ktoré by sa mohli zaviesť v budúcnosti.

3. Všeobecné pripomienky

3.1. Predložením návrhu smernice, ktorým sa mení smernica 2011/16/EÚ o administratívnej spolupráci v oblasti daní, Komisia pokračuje vo vykonávaní opatrení akčného plánu na boj proti daňovým podvodom a daňovým únikom, ktorý predložila na konci roka 2012 na žiadosť Európskej rady. EHSV vo svojom súvisiacom stanovisku ⁽⁴⁾ uvítal tento plán a vyjadril Komisii svoju podporu v boji proti týmto praktikám, ktoré ovplyvňujú vnútorný trh.

3.2. Cieľom návrhu smernice je zaviesť kategórie informácií, ktoré podliehajú povinnej automatickej výmene informácií o cezhraničných záväzných daňových stanoviskách a predbežných cenových dohodách. Podniky často požadujú tieto stanoviská od daňových správ s cieľom získať potvrdenie, že ich obchodné činnosti sú zákonné. Samotné daňové stanoviská nepredstavujú problém a používajú sa v mnohých členských štátoch. Podniky ich však niekedy používajú na to, aby vytvorili štruktúry, ktoré im umožnia zaplatiť nižšiu daň, čo vedie k narušaniu základu dane v členských štátoch a oslabuje účinnosť vnútorného trhu. EHSV súhlasí s tým, aby tieto informácie bolo zaradené do kategórie informácií, ktoré podliehajú povinnej automatickej výmene, pokiaľ je to potrebné pre členské štáty, ktoré vyvíjajú úsilie v súvislosti s riešením problému agresívneho daňového plánovania.

3.3. Zmeny, ktoré navrhla Komisia, taktiež umožnia členským štátom, aby odhaľovali prípadné štruktúry zavedené podnikmi, ktoré vedú k narušeniu vnútroštátnych základov daní, napríklad prostredníctvom uplatňovania transferových cien, ktoré umožňujú využívať nízku úroveň dane z príjmu v iných krajinách, ako je členský štát, v ktorom príjem vznikol. EHSV už niekoľkokrát vyjadril svoj nesúhlas s takýmito praktikami, ktoré síce nie sú nezákonné, sú však v rozpore s dobrými mravmi, pretože nabádajú členské štáty k tomu, aby zvýšili úroveň zdaňovania malých obchodníkov, či už ide o podniky alebo fyzické osoby, ktoré tak v absolútnom vyjadrení platia v konečnom dôsledku vyššie dane ako veľké podniky.

3.4. Komisia uznáva, že vyhýbanie sa daňovým povinnostiam, ako aj podvody a nezákonné daňové úniky majú dôležitý cezhraničný rozmer, pričom tieto javy ešte zosilňuje globalizácia a zvýšená mobilita daňových poplatníkov. EHSV sa domnieva, že opatrenia uvedené v návrhu smernice môžu viesť k výraznému zníženiu straty príjmov členských štátov, a preto odporúča, aby sa prijali čo najskôr.

3.5. Zahŕnutie úspor do kategórií príjmov, ktoré podliehajú povinnej automatickej výmene informácií podľa smernice o administratívnej spolupráci v oblasti daní, môže zjednodušiť regulačný režim a zároveň zvýšiť transparentnosť procesu zdaňovania. EHSV podporuje návrh smernice, ktorým sa zrušuje smernica Rady 2003/48/ES (smernica o zdaňovaní príjmu z úspor, tzv. smernica o úsporách), ktorej rozsah je uvedený a rozšírený v smernici Rady 2014/107/EÚ, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní.

⁽⁴⁾ Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Akčný plán na posilnenie boja proti daňovým podvodom a daňovým únikom“ (Ú. v. EÚ C 198, 10.7.2013, s. 34).

4. Konkrétne pripomienky

4.1. Agresívne daňové plánovanie podporované niektorými podnikmi, ktoré vyvíjajú cezhraničné aktivity, má za následok rozpočtové straty pre členské štáty rádovo niekoľko stoviek miliárd EUR za rok. EHSV podporuje, aby záväzné daňové stanoviská, ako aj predbežné cenové dohody schválené národnými administratívami boli zaradené do kategórie informácií, ktoré podliehajú povinnej automatickej výmene informácií v súlade s článkom 8 ods. 5 písm. a) smernice 2011/16/EÚ. Okrem toho sa domnieva, že táto úprava predstavuje etapu potrebnú na zvýšenie daňovej transparentnosti a na boj proti tomuto negatívnemu javu.

4.2. Skutočnosť, že členské štáty budú mať v súlade s ustanoveniami návrhu smernice prístup k informáciám o dvoch druhoch stanovísk, nezaručuje, že štruktúry, ktoré podniky využívajú na to, aby sa vyhli plateniu daní, budú odstránené. Vo väčšine prípadov tieto štruktúry využívajú medzery vo vnútroštátnych právnych predpisoch alebo asymetrie medzi nimi. Výbor odporúča Komisii a členským štátom, aby pokračovali v zjednodušovaní a harmonizácii platného právneho rámca na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni.

4.3. Informácie o záväzných daňových stanoviskách a predbežných cenových dohodách sú veľmi dôležité a môžu členským štátom pomôcť pri odhaľovaní umelých transakcií. Prostredníctvom vykonávania všeobecného pravidla proti zneužívaniu podľa smernice 2011/96/EÚ (smernica o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom v prípade materských spoločností a dcérskych spoločností v rozličných členských štátoch) budú môcť členské štáty kompenzovať straty príjmov z daní, ktoré vznikli v dôsledku umelej transakcie. EHSV však upozorňuje na skutočnosť, že v mnohých prípadoch môže byť náročné právne kvalifikovať transakciu ako umelú.

4.4. EHSV opakovane poukazuje na svoj návrh, ktorý predložil vo svojom predchádzajúcom stanovisku, podľa ktorého by mali členské štáty zaviesť postup, ktorého cieľom je zakázať prístup k verejným finančným prostriedkom a finančným prostriedkom EÚ pre podniky, ktoré sa vyhýbajú daňovým povinnostiam alebo realizujú operácie prostredníctvom jurisdikcií krajín, ktoré sú známe ako daňové raje.

4.5. Vzhľadom na veľký objem informácií, ktoré budú podliehať povinnej automatickej výmene informácií, a so zreteľom na doplnenie o ďalšie informácie nad rámec tých, ktoré sú už obsiahnuté v článku 8, EHSV odporúča, aby členské štáty zabezpečili ľudské zdroje a informačné technológie potrebné na to, aby sa mohli správne vykonávať ustanovenia uvedené v návrhu smernice. EHSV sa okrem toho domnieva, že je potrebné, aby pracovníci vnútroštátnych daňových orgánov zodpovední za povinnú automatickú výmenu informácií boli vyškolení v oblasti správneho používania formulárov, ktoré budú vypracované spoločne s Komisiou a uľahčia túto výmenu, ako aj v oblasti registrácie týchto informácií do budúceho centrálného registra, ktorý bude spravovať Komisia.

4.6. V nadväznosti na úpravy vykonané v roku 2013, ale aj zmeny predložené v tomto návrhu smernice, smernica 2011/16/EÚ stanovuje výmenu informácií pre všetky hlavné druhy príjmov fyzických osôb a oveľa viac druhov príjmov právnických osôb. To znamená, že členské štáty budú mať k dispozícii informácie o príjmoch získaných na území Európskej únie. Štruktúry zriadené podnikmi, ktoré podporujú agresívne daňové plánovanie, v mnohých prípadoch zahŕňajú aj štáty alebo územia mimo EÚ. Vzhľadom na to, že tento návrh smernice predložený Komisiou je ambicióznější než návrh normy BEPS (narúšanie základu dane a presun ziskov), o ktorej sa v súčasnosti rokuje na úrovni OECD, EHSV odporúča Komisii a členským štátom, aby zintenzívnili svoje úsilie a spolupracovali tak, aby sa norma BEPS a norma v oblasti povinnej automatickej výmeny informácií stali skutočne globálnymi normami.

4.7. EHSV víta návrh Komisie na zrušenie smernice Rady 2003/48/ES o zdaňovaní príjmu z úspor („smernica o úsporách“). Ako sme už uviedli, smernica Rady 2014/107/EÚ, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 2011/16/EÚ, sa vzťahuje na všetky finančné produkty vrátane tých, na ktoré sa vzťahuje smernica o zdaňovaní príjmu z úspor. Cieľom skúmaného návrhu smernice je zabrániť tomu, aby sa súbežne uplatňovali dve normy týkajúce sa výmeny informácií o finančných účtoch. Takto sa dosiahne zjednodušenie právnych predpisov, ale aj zvýšenie ich transparentnosti.

V Bruseli 27. mája 2015

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Henri MALOSSE